

**NATURENS
RIGE**

Klitlandskabet

Område 1

Område 1

Klitlandskabet

Område 1

Landskabets kendetegn

Vestkystens klitlandskab ligger i den vestlige del af kommunen og strækker sig langs hele Vestkysten.

Landskabsområdet er et stort klitlandskab, der består af klitter, klithede og en bred sandstrand (billede 1).

Bevoksningen består af marehalm og hjælme, der skaber "grønne klitter". Klit- og strandgårde ligger karakteristisk langs den østlige side af klitterne, og sommerhusområder ligger spredt i hele klitlandskabet (billede 2). Havnebyen Hvide Sande ligger sammen med et sluse- og indsejlingsanlæg centralt i landskabet. Anlægget forbinder Vesterhavet med Ringkøbing Fjord.

Hele landskabsområdet har vidtrækkende og særlige udsigter over klitterne, Vesterhavet og landskaberne mod øst, samt Ringkøbing Fjord. (billede 3).

Landskabsområdet rummer kun få tekniske anlæg og er i mindre grad påvirket af tekniske anlæg i de omgivende landskabsområder, idet afstanden til anlæggene er stor.

Beliggenhed og afgrænsning

Landskabsområdet ligger i den vestligste del af kommunen og strækker sig langs hele Vestkysten.

Områdegrensen er lagt i overgangen mellem et klitdomineret landskab i vest og landskabsområderne i øst, hvor klitter og klitheder ikke er dominerende.

Mod syd danner Nyminde Strøm grænsen mellem klitlandskabet og Bjålum Klit, som er en del af *Ringkøbing Fjordlandskab*.

Udsigt over klitterne og den brede sandstrand (billede 1).

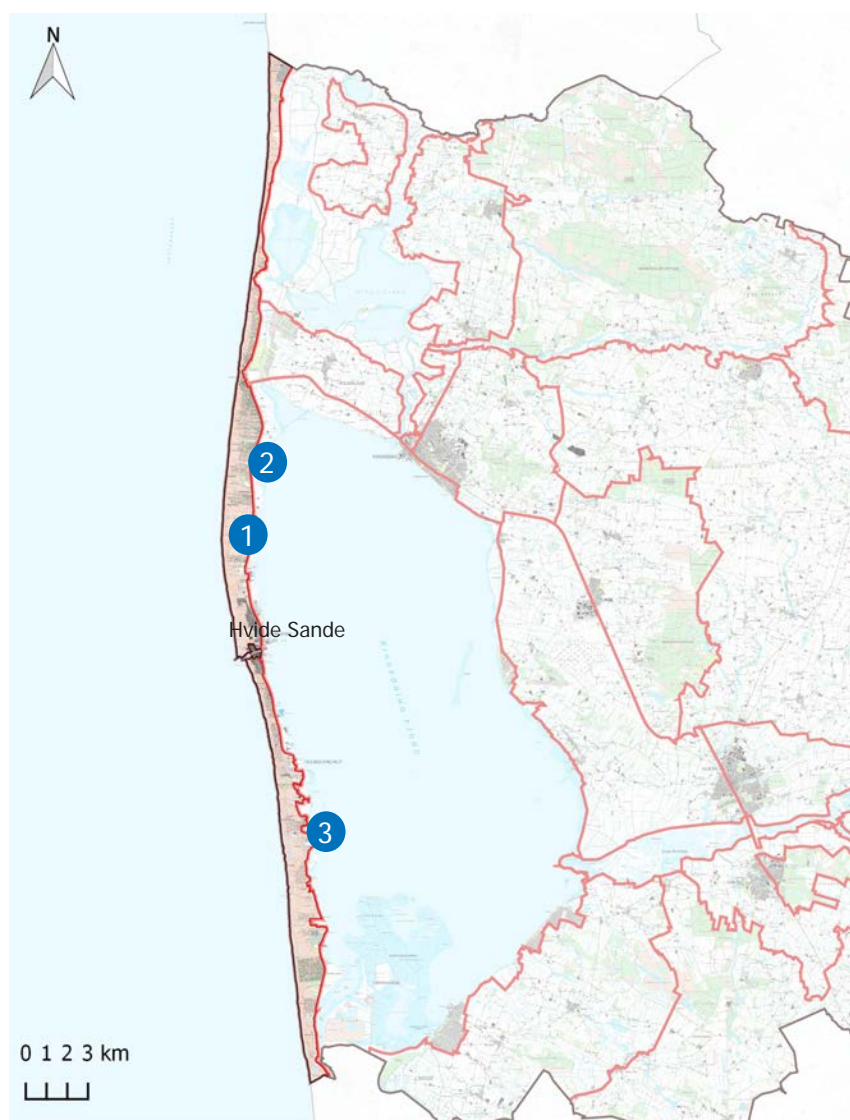
Udsigt over en sommerhusklynge med Ringkøbing Fjord i baggrunden (billede 2).

Udsigt fra Vinterleje Bjerg mod syd med Ringkøbing Fjord mod øst (billede 3).

Signaturforklaring

- Karakterområde
- Delområde
- Kommunegrænse
- Billedereferencer

Anbefalinger

Input til håndtering af landskabshensyn og landskabskarakter

Fra Vinterbjerg kan klitter og klitheden tydeligt ses i landskabsområdet, som er særligt karakteristisk.

Landskabskarakteren

Det er væsentligt, at de geologiske og kulturbetingede karaktertræk i klitlandskabet fortsat tydeligt kan aflæses. Karaktertrækkene består blandt andet af de åbne klitter og klithede, det kuperede terræn samt den brede sandstrand mod vest.

Skovrejsning

Klitlandskabet bør friholdes for skovrejsning. Skovrejsning vil sløre klitterne og klitheden som vigtige geologiske strukturer og svække den åbne karakter og de vidtrækkende udsigter.

Skovrejsning vil også være i strid med opretholdelse af landskabsområdets beskyttede naturtyper.

Landbrugsbyggeri/stort byggeri i det åbne land

Der bør ikke opføres stort eller markant landbrugsbyggeri, da det ikke vurderes foreneligt med landskabets karakter og de visuelle sammenhænge. Byggeri af denne karakter bør søges placeret uden for klitlandskabet.

Ved etablering af nødvendigt landbrugsbyggeri bør der lægges vægt på landskabelig tilpasning, så byggeriet vil præge landskabsoplevelsen og udsigterne mindst muligt. Den samlede bygningsmasse bør fremstå ensartet og harmonisk i landskabet.

Ved landbrugsbyggeri i de tilstødende fjordlandskaber er det også nødvendigt at tage hensyn til den visuelle påvirkning af klitlandskabet.

Byrand

Det er væsentligt, at udvikling eller omdannelse i Hvide Sande og Søndervig tilpasses klitlandskabets karakter og ligger lavt i terræn, da byggeri kan påvirke udsigterne og de særlige naturområder i landskabsområdet. Sommerhusområder bør fremstå som velafgrænsede enheder og fremstå med et ensartet og harmonisk udtryk.

Ved Holmsland Klitby ses et overvejende ensartet sommerhusområde, som fremstår harmonisk i klitlandskabet. I baggrunden ses flere vindmøllegrupper, der med den store afstand skaber en lav visuel påvirkning.

Tekniske anlæg

Landskabsområdet bør friholdes for tekniske anlæg. Der bør være opmærksomhed på, at nye anlæg i de omgivende landskabsområder vil være synlige fra klitlandskabet og kan medføre en betydelig kumulativ effekt, der påvirker klitlandskabet negativt.

Analyse

Geologiske karaktertræk

Fra klitterne, her nær Klegod, ses terrænets variation skabt af klitterne. En skarp "kant" ses mod Vesterhavet til venstre i billedet.

Bærende karaktertræk:

De geologiske karaktertræk er høje klitter, der rejser sig markant langs hele Vestkysten. Bredden af klitlandskabet varierer.

Landskabsområdet har overvejende ingen lavbundsområder. Klitlandskabet er brudt ved Hvide Sande af en Sluse, som forbinder Vesterhavet med Ringkøbing Fjord.

Geologisk dannelse og terræn

Landskabets geologiske karaktertræk omfatter et langstrakt klitlandskab med et småbakked terræn. Den østlige del af klitlandskabet fremstår som en mindre bakket klithede.

Klitlandskabet er et ungt landskab, da det er dannet igennem de sidste årtusinder og århundreder som et resultat af havets og vindens påvirkning. Inden Klitlandskabet blev dannet var de tilstødende fjorde, Ringkøbing,

Stadil og Vest Stadil fjorde, en åben havbugt. Klitterne lukkede kysten til og dannede fjordene, som ses i dag.

Dannelsen af klitterne begyndte efter sidste istid, hvor store mængder smeltevand medførte en direkte havstigning, der kulminerede i stenalderen. Stenalderhavets strømninger langs kysten medførte sedimenttransport og dannelse af strandvolde og klitter, der

afgrænsede fjordene (se billede nederst til venstre). Klitterne er fortsat i konstant bevægelse og omformning under påvirkning af hav og vind. Vesterhavets vinde og vejr gør, at klitterne vandrer mod øst, men i bestræbelsen på at standse sandflugten er klitterne beplantet med hjælme og marehalm. Klitterne fremstår dermed grønne og står generelt "stille" (se billede øverst til venstre).

Her ses klitlandskabet til venstre og et lavbundsområde nu golfbane til højre. Lavbundsområdet, her nord for Søndervig, var inden klitternes dannelse åbent hav.

Klitterne kan her fra Holmsland rejse sig over det flade lavbundsområde ved Vest Stadil Fjord.

Jordart

Flyvesand og klitsand er jordarter, som dominerer landskabsområdet. Langs kysterne består jordarten af saltvandssand, som er aflejret af havstrømmene. Mod syd består jordarten især af saltvandsgrus.

småkuperede bagvedliggende klithede. Klithederne grænser ned til lavbundsområder omkring Vest Stadil og Ringkøbing fjorde (se billede øverst til højre).

Hydrologiske forhold

Klitlandskabet grænser op til lavbundsområder mod øst. Størstedelen af lavbundsområderne er dræned (se billede øverst til højre).

I Hvide Sande brydes klitlandskabet af et sluse- og indsejlingsanlæg, der forbinder Vesterhavet med Ringkøbing Fjord.

Kyst

Kystlinjen mod Vesterhavet er let bugtet med en bred sandstrand (se billede nederst til højre). En høj klitrække afgrænser kysten og markerer overgangen til den mere

Den brede sandstrand strækker sig nord og syd langs Vestkysten og er under konstant forandring af kraftige processer.

Kulturbetingede karaktertræk

Klitterne og klitheden fremstår uden opdyrkning og generelt uden bevoksning. Klitterne ses med marehalm og hjælme og fremstår grønne.

Bærende karaktertræk

Klitlandskabet er kendetegnet af naturprægede områder med marehalm og hjælme samt lysåben klithede med hede- og græsvegetation. Bebyggelsen ses i form af sommerhus- og feriebebyggelse og kystbyen, Hvide Sande. Der er kun få tekniske anlæg i landskabet.

Karaktertrækkene har deres oprindelse i sandflugtsbekæmpelse og den senere rekreative udnyttelse af kysten.

Landskabskarakterens oprindelse

De bærende kulturbetingede karaktertræk ses i sandflugtsbekæmpelsen, den senere udvikling af ferie og fritidsboliger og tilknyttede områder, samt sluse- og indsejlingsanlægget ved Hvide Sande.

Sandflugtsbekæmpelsen har stor betydning for landskabskarakterens oprindelse, og

den ses i form af tilplantning med marehalm og hjælme, hvilket har skabt ”grønne klitter” (se billede på denne side). Sandflugtsbekæmpelsen startede for alvor i 1700-tallet, men først omkring 100 år senere havde man fået bugt med sandet.

Landskabskarakterens oprindelse ses også i den senere udvikling af ferie- og fritidslandskaber i form af sommerhusområder. Inden da lå kun få strand- og klitgårde langs ”klitvejen” i overgangen mellem klithede og ager eller eng. Klitgårdene blev placeret højt i terrænet i sikkerhed for stormfloder. Sommerhusbyggeriet tog først fart i 1930erne, men de første enkelte stråttækte sommerhuse kom allerede til i slutningen af 1800-tallet. Sommerhusområder findes på klitheden og i klitterne langs hele klitlandskabet.

Sluse- og indsejlingsanlægget i

Hvide Sande blev etableret i 1931 og ligger til grund for udviklingen af byen, men havde også betydning for, at Ringkøbing Havn fik en ny opblomstring.

Dyrkningsmønster

Klitlandskabet er friholdt for dyrkede marker, og der findes kun få afgræssede marker på klitheden.

Bevoksningsstruktur

Lysåbne klitter og klithede dominerer klitlandskabet (se billede på denne side). Bevoksningen består altovervejende af marehalm på klitterne og klithede som et resultat af sandflugtsbekæmpelsen. Områderne mod fjordene på østsiden er præget af hede- og græsvegetation. Kun få steder ligger der små områder med plantager i form af lav klitplantage (se billede nederst på højre side).

Bebyggelsesstruktur

Landskabsområdet har som et

Nord for Nr. Lyngvig ses Lyngvig Fyr, de tre vindmøller ved Hvide Sande Nordhavn, master i Hvide Sande, samt højspændingsledninger.

kraftigt vind- og vejrpåvirket landskab kun i meget begrænset omfang været bebygget, idet bosætninger i højere grad har været knyttet til landskaberne længere mod øst.

I dag er landskabsområdet kendetegnet af sommerhusområder, der i høj grad ligger på den østlige side af klitterne fordelt langs "klitvejen". Nogle steder er sommerhusene særligt tydelige i landskabet. Særlig udtalt er udbredelsen af sommerhuse omkring Søndervig. Andre steder er sommerhusområder afgrænset i mindre enheder med kort afstand til de store klitter. Enkelte ældre sommerhuse ligger spredt i landskabet, og gårde, som lå i landskabet inden sommerhusudviklingen fra 1930'erne og frem og ligger langs "Klitvejen" som strand- og klitgårde.

Hvide Sande ligger som den eneste by i klitlandskabet midt på

Holmsland Klit og er en havneby og hovedcenterby. Her forbindes kanalen Vesterhavet og Ringkøbing Fjord. Efter sluse- og indsejlingsanlæggets etablering i 1931 begyndte byen at udvikles.

Tekniske anlæg

Klitlandskabet rummer enkelte tekniske anlæg. En vindmøllegruppe står ved Hvide Sande Nordhavn, og mellem Sønder Lyngvig og Tyvemose findes en højspændingsledning, der

forløber mod nordøst (se billede øverst på denne side).

Landskabsområdet er generelt friholdt for bevoksning. Få steder findes der klitplantage som her ved Haurvig Kirke.

Rumlige og visuelle karaktertræk

Overgangen mellem sommerhusområderne og klitterne varierer. Her ved Klegod står sommerhusene spredte, men skaber et enkelt udtryk på grund af husenes ensartethed. Landskabet er ligeledes åbent.

Bærende karaktertræk:

Landskabsområdet har et enkelt udtryk og stor skala med et småbakket terræn, lysåbne klitter og klithede og sommerhusbebyggelse. Klitlandskabet har en åben karakter.

Hele landskabsområdet er præget af vidtrækkende udsigter. Den visuelle påvirkning er lav.

Skala og kompleksitet

Landskabsområdet har en stor skala og en enkel karakter, da de bærende karaktertræk omfatter få bærende karaktertræk: et småbakket terræn, lysåbne klitter og klithede, samt sommerhusbebyggelse.

Kompleksiteten af landskabet er bestemt af klitter og klitheder uden bevoksning, der brydes af bebyggelse i form af sommerhuse. Disse dele skaber en simpel kompleksitet. Sommerhusområderne fremstår nogle steder som velafgrænsede

enheder eller "firkanter", som skaber en "skarp" overgang til klitterne og dermed en enkel karakter. Andre steder er sommerhusene mere spredte i overgangen til klitterne, som kan, afhængig af sommerhusenes forskellighed i udtryk, skabe en let sammensat karakter (se billede på denne side). Særligt nær Hvide Sande og Søndervig er kompleksiteten let sammensat, da der er flere elementer som industri og bebyggelse og ikke kun sommerhuse i overgangen til Klitlandskabet. Generelt fremstår karakteren dog enkel, da landskabsområdet indeholder få elementer (se billede øverst på højre side).

Den store skala er et resultat af den brede sandstrand og klitterne, som flere steder fremstår som store strukturer i det åbne landskab. Højdeforskellen fra sandstranden mod vest til de høje klitter understreger den store skala i landskabet.

Rumlige afgrænsning

Klitlandskabets rumlige afgrænsning er generelt åben og bestemmes af klitternes store bakker og klitheden, som er friholdt for bevoksning.

Oplevelsen af landskabets rumlige afgrænsning er præget af de høje klitter langs Vestkysten, som også er medvirkende til at skabe en visuel barriere for andre landskabsområder som *Ringkøbing Fjordlandskab* og *Holmsland Landbrugslandskab* mod øst (se billede øverst s. 43).

Den åbne karakter er forstærket af de store vandflader, Vesterhavet mod vest og fjordene mod øst.

Flere steder er klitlandskabet mod øst afgrænset af sommerhusområder.

Udsigter

I hele klitlandskabet findes der vidtrækkende udsigter. På

Klitlandskabet fremstår med en enkel kompleksitet og stor skala. Udsigterne opleves især fra klitterne. Nord for Lyngvig er der udsigter over klitterne, klithede og Ringkøbing Fjord samt sommerhusområder.

toppen af klitterne er der mulighed for 360 graders udsigter (se billede nederst på denne side).

Vest for klitterne er udsigterne præget af Vesterhavets store vandflade og ubrudte horisont samt samspillet mellem kysten og vandet. Øst for klitterne er udsigterne præget af de meget karakteristiske klitheder, der på grund af den åbne karakter ofte byder på vidtrækkende udsigter over fjordene og de tilknyttede lavbundsområder. Oppe fra klitterne er der udsigt over både klitlandskabet og det omgivende landskab. Mod øst ved Vest Stadil Fjord er der udsigt på tværs af fjordlandskabet med bakkeøerne i horisonten.

Visuel påvirkning

Fra klitlandskabet er der generelt udsigter til flere tekniske anlæg både i dette landskabsområde og andre landskabsområder, men på grund af de lange afstande fremstår påvirkningsgraden

generelt lav (se billede nederst på denne side).

Lokalt optræder vindmøller ved Hvide Sande og en mindre højspændingsledning. Vindmøllerne fremstår dog som en velafgrænset gruppe og påvirker ikke landskabsbilledet i høj grad.

Fra Vinterleje Bjerg er der 360 grader udsigt. Her er der udsigt over Ringkøbing Fjord til de bagvedliggende landskaber.

Vurdering

Landskabskarakterens styrke

Vurderingsparametre

- Tilstedeværelse og tydelighed af bærende karaktertræk
- Tydelighed af den kulturbetingede oprindelse
- Samspil mellem de geologiske og kulturbetingede karaktertræk

Særligt karakteristisk

K01-1: Klitlandskabet

Landskabsområdet er en del af et større sammenhængende klitlandskab, der strækker sig langt mod både nord og syd langs Danmarks vestkyst. Klitlandskabet ses i en stor del af kommunen, og klitterne, klitheden og den brede sandstrand er særlig tydelige i landskabsområdet (se billede på højre side). Det småbakkede terræn af klitter indeholder små klynger af sommerhuse, der hovedsagelig ligger skjult i terrænet. Enkelte steder er ferie- og fritidslandskaberne dog mere tydelige i klitlandskabet end klitterne, hvilket svækker de bærende karaktertræk, som klitter og klithede. Dette ses eksempelvis nær Bjerregård.

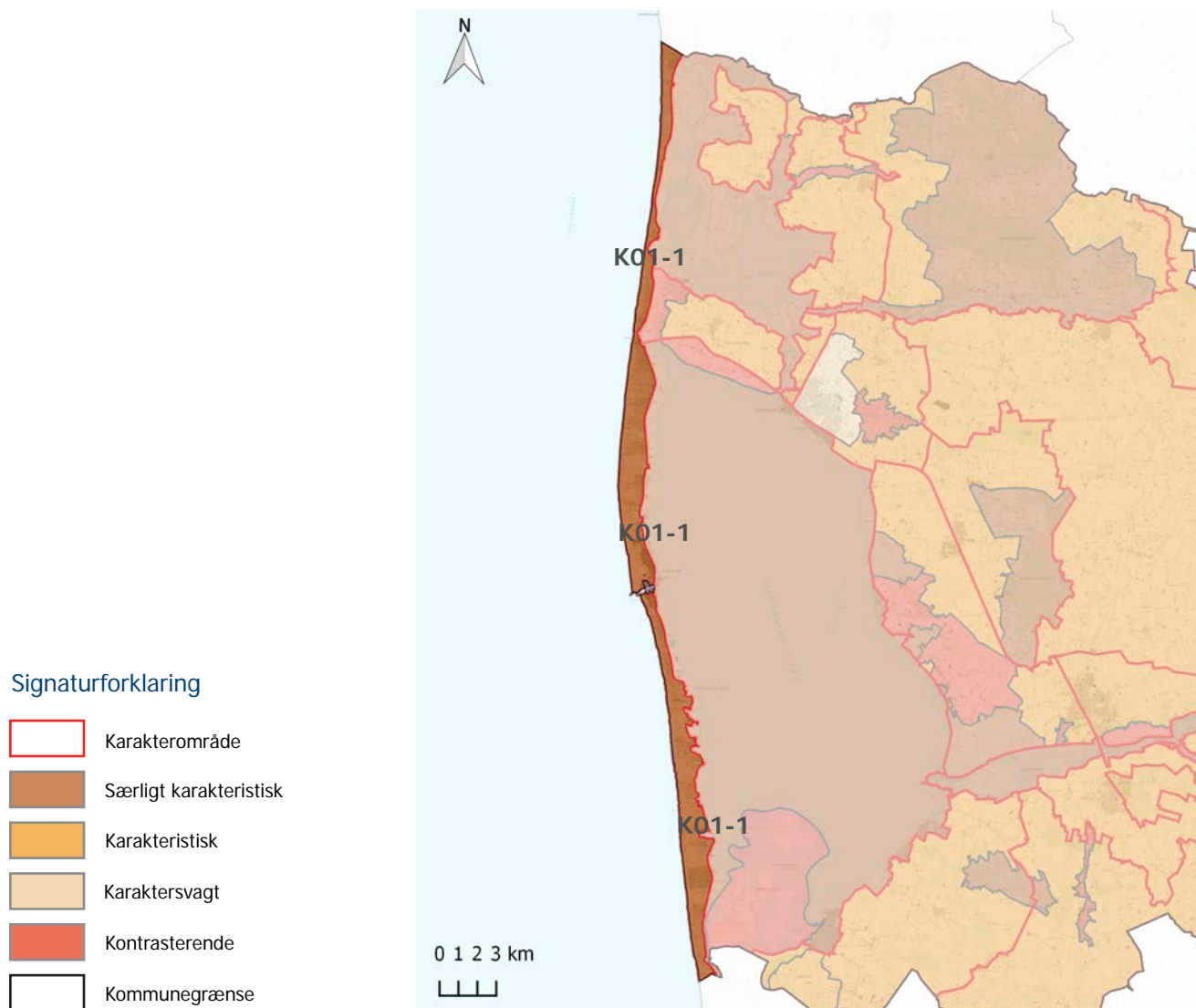
Sandflugten og klitdannelserne har gjort landskabet vanskeligt at dyrke, og den kulturbetingede oprindelse knytter sig derfor til sandflugtsbekæmpelsen og den

senere udvikling af sommerhusområder og Hvide Sande. Den kulturbetingede oprindelse er derfor tydelig.

Samspillet mellem de geologiske og kulturbetingede karaktertræk er godt, idet klitter og klithede ikke har været opdyrkede og kun få steder tilplantet med planter. Samspillet kan dog være svækket af tilplantningen med marehalm og hjælme i et ellers bevoksningsfrit og "levende" klitlandskab. Tilplantningen har muliggjort sommerhusudvikling i et ellers barsk landskab.

Fra toppen af klitterne ved Holmsland Klitby ses Vesterhavet, den brede sandstrand og klitterne. I baggrunden ses vindmøllerne ved Hvide Sande Nordhavn og master.

Landskabskarakterens tilstand

Vurderingsparametre

- De kulturbetingede karaktertræks intakthed i forhold til landskabskarakterens oprindelse
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de bærende karaktertræk
- Graden af visuel påvirkning

God tilstand

T01-1: Klitlandskabet

Klitlandskabets kulturbetingede karaktertræks intakthed er *god* i forhold til, at klitterne og klitheden fremstår som lysåbne landskaber. Sommerhusområderne er som et senere karaktertræk stadig intakte. Hvide Sande har som en mindre by udviklet sig til en større havn med industri, hvad der i nogen grad svækker intaktheden omkring byen.

Den vedligeholdelsesmæssige tilstand af de bærende karaktertræk er i nogen grad svækket og vurderes *middel* til *god*. Den vedligeholdelsesmæssige tilstand af klitterne og klitheden svækkes flere steder af sommerhusområderne, idet udviklingen har fjernet klitterne og klitheden (se billede nederst s. 57). De fleste steder fremstår klitlandskabet dog i *god* vedligeholdelsesmæssig tilstand.

Landskabsområdet opleves generelt at have en *mindre* visuel påvirkningsgrad fra tekniske anlæg (se billede på højre side). Den lange afstand til vindmøllegrupperne mod øst i andre landskabsområder som *Skjern Landbrugsslette* og vindmøllegrupperne ved Rindum Enge og Vognkær resulterer i en *mindre* til *moderat* påvirkningsgrad (se billede på denne side). Lokalt påvirkes landskabet af sommerhusområderne,

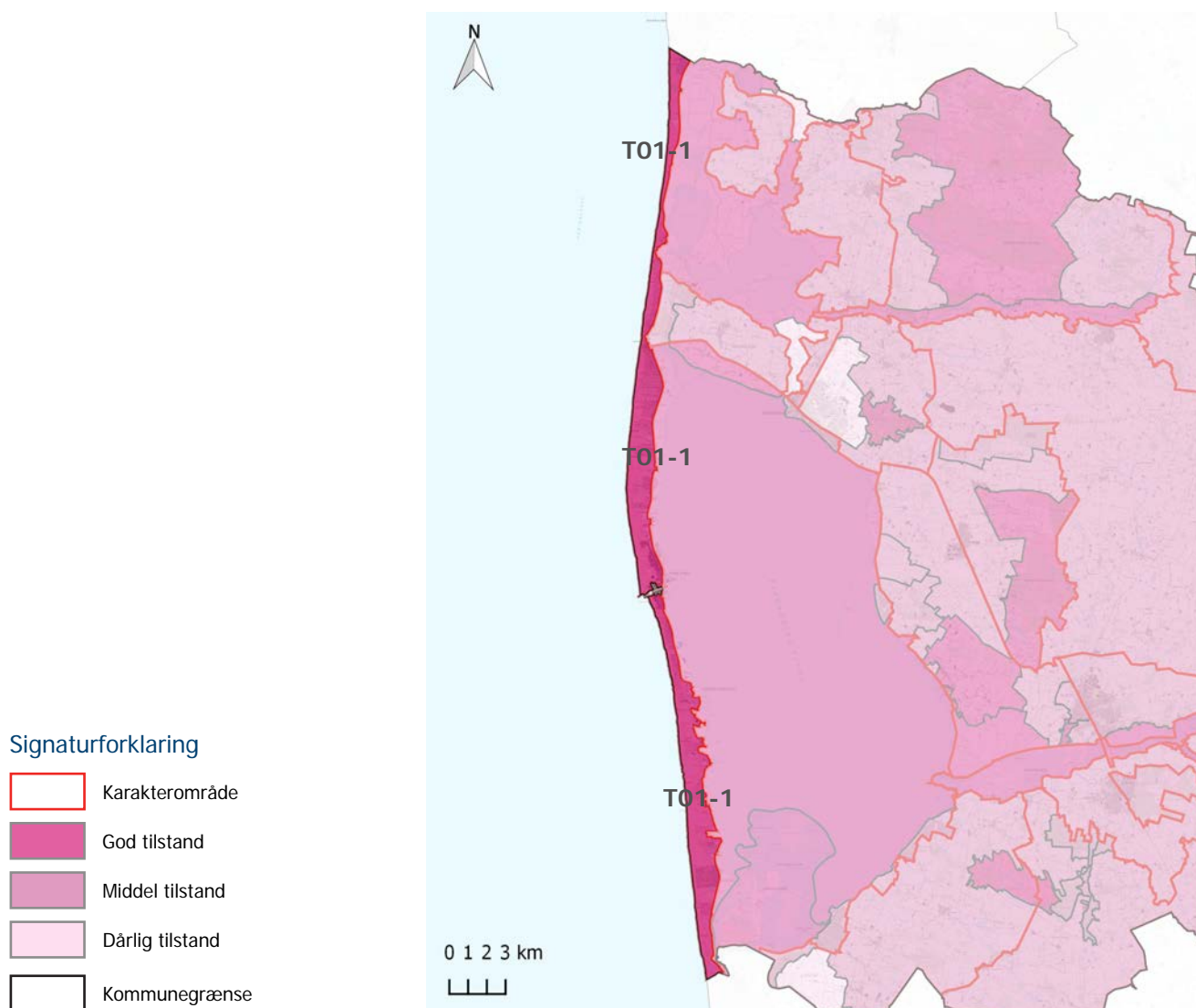
da sommerhusenes fremtræden kan være for forskellig og usammenhængende i forhold til udtryk og farver. Det kan svække det simple udtryk.

Vindmøller er generelt kun synlige fra toppen af klitterne, men flere steder - som her fra Holmsland Klit - gør de lange afstande vindmøllerne svære at se.

Den visuelle påvirkning er lav fra de lavtliggende områder, veje og sommerhusområder. Her nord for Hvide Sande er vindmøllerne ved Hvide Sande Nordhavn skjult af klitter og bevoksning. Her er kun dele af vingerne synlige i højre side af billedet. Den visuelle påvirkning set fra stranden er ubetydelig.

Landskabskarakterens oplevelsesmuligheder

Oplevelsesparametre

- Stedbunden: Oplevelsen knytter sig til et afgrænset landskab.
- Udsigt: Områder præget af udsigter ud over det sædvanlige.
- Enkeltelement: Oplevelsen består af et element i landskabet.
- Udsigtspunkt: Punkter med en særlig udsigtsmulighed.

Oplevelsen har typisk reference til landskabets geologiske eller kulturhistoriske fortælling eller særlige naturindhold.

Stedbunden

V01-1: Klitlandskabet og strandbredden

Hele klitlandskabet og den brede strandbred på den vestlige side af landskabsområdet er vurderet som et *særligt oplevelsesrigt* landskab, da hele landskabsområdet er præget af både geologiske, kulturbetingede og naturmæssige oplevelsesværdier. Dette landskabsområde er under konstant forandring, og især strandbredden er påvirket af bølger og andre kraftige processer, hvilket giver et stærkt stigende terræn fra stranden til de høje klitter (se billede s. 55).

Klitlandskabet er som et ungt landskab også vigtigt for tilgrænsende landskabsområders fortælling, da dannelsen af strandvoldene og klitterne har aflukket den tidligere åbne havbugt og dannet fjordene. Disse landskabsområder er blandt andet *Stadil Fjordlandskab* og *Ringkøbing Fjordlandskab*.

Klitterne markerer sig også i de dele af kommunen, hvor de kan ses på store afstande over fjorde og lavbundsområder.

Den kulturhistoriske fortælling opleves særligt langs den østlige side at klitlandskabet grænsende op til Ringkøbing Fjord i forbindelse med gårdene. Langs "Klitvejen" ligger klitternes oprindelige gårde og er placeret i overgangen mellem klithede og ager/eng. Gårdene er akkurat også placeret i terrænet, så de lå i sikkerhed for stormfloder.

Den store skala i landskabet skaber en særlig visuel oplevelse, som bidrager til den samlede oplevelsesværdi (se billede på højre side).

Særlige udsigter

V01-2: Klitlandskabet og strandbredden

Hele klitlandskabet er præget af *særlige udsigter*, der opleves på langs og på tværs af landskabet.

Den åbne karakter og det kupe-rede terræn skaber særlige udsigter over klitterne, og på stranden er der lange kig langs hele kysten. Fra klitterne er der også mulighed for vidtrækkende udsigter mod øst over fjordene og områderne længere mod øst som *Skovbjerg Bakkeø Landbrugslandskab*, *Skovbjerg Bakkeø Plantagelandskab* og *Varde Bakkeø Landbrugslandskab*.

Enkeltelementer

Lyngvig Fyr

Centralt i klitlandskabet står Lyngvig Fyr som et særligt orienteringspunkt både i dette landskabsområde, men også for de omkringliggende landskabsområder. Fyret har en flammehøjde på 53 meter og er et velbesøgt udflugtsmål (se billede nederst s. 54 og s. 55).

Sømærker

Sømærker står spredt i klitlandskabet og er særlige orienteringspunkter i landskabet.

Klitterne og klitheden ses fra toppen af Vinterleje Bjerg.

Sidselbjerg Strand sømærke ses her fra Sidselsbjerg. Sømærket står tydeligt i klitlandskabet og ses over store afstande fra de omkringliggende landskabsområder.

Sømærkerne har en vigtig funktion for søfolkene på Vesterhavet, men fungerer også som pejlemærker i dag fra klitterne og på østsiden af klitterne (se billede øverst på denne side).

Udsigtspunkter

Lyngvig Fyr

Fra Lyngvig Fyr kan man bestige trapperne til toppen af tårnet, som er 53 meter over havets overflade. Her er der en 360 grader udsigt, hvor den brede sandstrand og de bølgede klitter kan ses over store afstande. Ringkøbing Fjord indgår også i udsigterne.

Vinterleje Bjerg og Sidselbjerg

Vinterleje Bjerg og Sidselbjerg ligger henholdsvis i den sydlige og nordlige del af klitlandskabet. Disse klitter ligger højt i landskabet og giver vidtrækkende udsigter over de andre klitter. (Se billede nederst s. 47 og øverst på denne side)

Lyngvig Fyr kan ses i hele klitlandskabet. Det er i dag et populært udflugtssted.

Den brede sandstrand, klitterne og Lyngvig Fyr ses her fra Holmslands Klit.

Landskabskarakterens sårbarhed

Vurderingsemner

- Landskabskarakteren
- Skovrejsning
- Landbrugsbyggeri/stort byggeri i det åbne land
- Byrand
- Tekniske anlæg

Landskabskarakteren

Landskabskarakteren er sårbar over for ændringer og tiltag, der kan påvirke landskabets bærende karaktertræk. Selv små ændringer kan have stor negativ påvirkning.

Landskabet i dette område rummer store landskabsværdier, der er tilknyttet en række geologiske og kulturhistoriske fortællinger, der er noget unikt både i et lokalt og nationalt perspektiv. Der bør værnes om klitterne, klitheden og sandstranden (se billede s. 55).

Skovrejsning

Landskabsområdet er sårbart over for enhver form for skovrejsning, da det vil bryde den åbne og enkle karakter i form af klitter og klithede. Selv små områder med skovrejsning vil medføre en markant ændring af landskabsområdets bevoksningsfrie karakter og vidtrækkende udsigter.

Landbrugsbyggeri/stort byggeri i det åbne land

Klitlandskabet er generelt sårbart over for landbrugsbyggeri, da stort byggeri ikke er en del af landskabskarakteren.

Landskabets eksisterende byggeri ligger som mindre klitgårde og sommerhuse i overgangen til de tilstødende landskabsområder (se billede øverst på højre side). Det er vigtigt, at nyt byggeri placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse, og at den samlede bygningsmasse fremstår ensartet og harmonisk i landskabet (se billeder nederst til venstre og til højre).

De visuelle landskabskvaliteter er særligt sårbare over for stort og markant byggeri, som også kan påvirke de omgivende landskabsområder som *Ringkøbing Fjordlandskab* og *Stadil Fjordlandskab*.

Byrand

Hvide Sande er en kystby i dette landskabsområde, som sammen med flere sommerhusområder er en del af klitlandskabet. Landskabskarakteren er sårbar over for byudvikling eller ændringer i sommerhusområderne og i Hvide Sande, hvis der ikke tages hensyn til landskabets *særlige karakter*.

Hvide Sande fremstår velafgrænset. Den nordlige byrand er

Sommerhusene ved Klegod fremstår med stråttækte tage og ensartethed.

Klitgårde ligger i nærheden af "Klitvejen" og skaber en særlig kulturhistorisk værdi.

præget af industri, som påvirker det omkringliggende landskab. Det er væsentligt, at byen forbliver velafgrænset.

Søndervig ligger som et større sommerhusområde i dette landskabsområde med bymidten i det tilstødende område. Det er væsentligt, at Søndervigs udvikling af bymidten tager hensyn til klitlandskabets *særlige karakter*, da bymidtens udvikling kan påvirke dette landskabsområde både visuelt og karaktermæssigt.

Det er væsentligt, at sommerhusområderne forbliver velafgrænsede enheder. Det er ligeledes væsentligt, at sommerhusene indpasses i landskabet og fremstår ensartet i udtryk, herunder i en ensartet farvesætning. Et eksempel på dette ses ved Husby Klit i den nordlige del af klitlandskabet og ved Klegod (se billede på venstre side).

Tekniske anlæg

Landskabsområdet er sårbart over for nye tekniske anlæg. Landskabet er særligt kendetegnet af det åbne og enkle klitlandskab og strandbred samt de *særlige udsigter*. Der bør derfor ikke tilføres tekniske anlæg til klitlandskabet.

Yderligere industrianlæg i Hvide Sande kan etableres som lave anlæg eller skjult af eksisterende bebyggelse, så anlæggene

ikke medfører yderligere visuel påvirkning.

Landskabsområdet er i dag i mindre grad påvirket af tekniske anlæg fra de omgivende landskabsområder mod øst på grund af den store afstand. Nye anlæg i dette landskabsområde eller i kortere afstand i det omgivende landskabsområde kan ændre den enkle karakter og oplevelsesværdien.

Sommerhusområderne fremstår flere steder usammenhængende og forskelligartede i deres karakter som her ved Bjerregård syd i landskabsområdet.

Samlet vurdering

Mål for landskabets karakter

Målsætningen af landskabets karakter

- er udtryk for en sammenvejning af de gennemførte vurderinger.
- peger på, om landskabets karakter bør vedligeholdes, beskyttes, ændres og/eller forbedres for at opretholde landskabets kvaliteter, herunder særlige karaktertræk og oplevelsesværdier.

Mål: Beskyt landskabskarakter

M01-1: Klitlandskabet

Hele klitlandskabet har fået målsætningen *beskyt*. Landskabet fremstår *særligt karakteristisk* og rummer særlige landskabelige *oplevelsesværdier*.

Målsætningen betyder, at der kun bør ske ændringer i området, der medvirker til at beskytte eller styrke de bærende karaktertræk. Dette gælder særligt de geologiske fortællinger om et åbent klitlandskab, der har dannet fjordene, som tidligere var åben havbugt. Målsætningen betyder også, at der bør lægges vægt på, at landskabet i mindst muligt omfang tilføres visuel forstyrrelse både i og uden for området.

Mål: Beskyt udsigt

M01-2: Særlige udsigter

Hele klitlandskabet er præget af *særlige udsigter*. Udsigterne er præget af et særligt samspil med fjordene mod øst og Vesterhavet

mod vest. Udsigterne har fået målsætningen *beskyt*.

Beskyttelsesmålsætningen betyder, at der ikke bør ske ændringer, der begrænser eller forringer udsigtsmulighederne.

Hele klitlandskabet har fået målsætningen beskyt. I bunden af Vinterleje Bjerg ses en cykelsti, som er en del af en større rute rundt om hele Ringkøbing Fjord.

